

Nejvyšší soud vyřizuje žalobcovo dovolání, vrátil spisy s upozorněním, že Dr. B., který za žalující stranu podal dovolání, nemá ve spisech plné moci a dovolával se jen dekretu mor. advokátní komory ze dne 11. dubna 1929, jímž byl ustanoven substitutem zesnulého Dr. S-a, který dříve zastupoval žalobkyni. Tento dekret všeobecné povahy nemůže však nahraditi ani plnou moc ani zřízení zástupce chudých pro tento spor ve smyslu § 66 c. ř. s. Budiž proto ihned zařízeno, by byly vyžádány a ke spisům připojeny buď plná moc pro Dr. B-a neb opatření výboru advokátní komory ve smyslu § 66 druhé věty c. ř. s. (§ 8 a násl. nař. min. sprav. ze dne 15. ledna 1917, čís. 32 ř. zák.).

Čís. 11218.

Postižní nárok rukojmí proti hlavnímu dlužníku (§ 1358 obč. zák.) nepromlčuje se v tříleté promlčecí lhůtě § 1489 obč. zák., nýbrž v obecné promlčecí lhůtě.

(Rozh. ze dne 4. prosince 1931, Rv II 539/30.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaných zaplacení toho, co za ně zaplatila jako ručitelka. Žalovaní namítli, že žalovaná pohledávka zanikla promlčením, ježto prý jde o náhradu škody z nesplnění smluvního závazku a pro uplatňování takových žalob platí ve smyslu § 1489 obč. zák. tříletá lhůta promlčecí a, poněvadž škoda vznikla 1. lednem 1924, jest žaloba dne 28. srpna 1929 podaná promlčena. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Odvolatelé uvádějí, že žalobní nárok jest prý po rozumu § 1489 obč. zák. promlčen, poněvadž se žaloba domáhá náhrady nákladů, jež žalující strana vynaložila za žalovanou stranu na základě svého rukojemství, takže žalující strana zaplatila dluh, který byla povinna žalovaná strana podle zákona zaplatiti, nýbrž podle smlouvy, že následkem placení dluhu žalující stranou zanikla pohledávka věřitelky a proměnila se v náhradní pohledávku žalující strany na náhradu nákladů proti straně žalované, že podle § 1367 obč. zák. zaniká rukojemská smlouva, nebyla-li pojištěna zástavou do tří let po smrti rukojmího za určitých okolností, z čehož se dovozuje, že se prý i nárok žalobní z toho důvodu obdobně promlčel do tří let, že tu jest tedy použití § 1489 obč. zák., poněvadž jde o náhradu. I když jest snad správné, že tu nejde o případ, na který by se dalo použití ustanovení § 1042 obč. zák., není správný názor odvolání, že se nárok rukojmího, o nějž tu jde, promlčuje do tří let. I nauka (viz Ehrenzweig sv. II/1 str. 78) i praxe (rozh. býv. Nejv. s. ze dne 16. června 1853, sb. čís. 6724, ze dne 31. května 1892 sb. čís. 197, ze dne 28. srpna 1902 sb. VI. čís. 2557 a mn. j.) uznávají, že v takových případech neplatí tříletá promlčecí doba § 1489 obč. zák., nýbrž třicetiletá doba. Ustanovení § 1367 obč. zák. nemá s tímto případem nic společného, poněvadž jedná o poměru mezi rukojmím a věřitelem, nikoliv o poměru mezi rukojmím a hlavním dlužníkem, v jehož prospěch rukojmí ručí, jako v tomto případě.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Postižní nárok plativšího rukojmí proti hlavnímu dlužníku není nárokem na náhradu škody, nýbrž nárokem na náhradu toho, co zapláceno, pramenícím ve smyslu § 1358 obč. zák. v původním dluhu, jenž v poměru mezi dlužníkem a rukojmím placením věřiteli zůstává nedotčen. Něco jiného nelze dovoditi ze skutkového přednesu stran a ze zjištěného stavu. Neplatí tu tedy tříletá promlčecí lhůta § 1489 obč. zák., jehož se žalovaná strana dovolává, nýbrž obecná lhůta promlčecí.

Čís. 11219.

Odpůrčí řád.

Pro posouzení otázky, zda jde o věnování přiměřené výše (§ 3 čís. 1 odp. řádu), jest zejména rozhodnou okolnost, v jakých majetkových a výdělkových poměrech žije dlužník.

S hlediska § 13 odp. řádu není závady, by se nebylo v odpůrčí žalobě domáháno, že jest žalovaný povinen připustiti, by žalobce vedl k vydobytí své pohledávky exekuci na část pozůstalosti, již se týkal odpůrčí nárok.

(Rozh. ze dne 4. prosince 1931, Rv II 653/30.)

Věřitel Aloisa K-a domáhal se na Ludmile K-ové, by bylo uznáno právem, že vzdání se dědického nároku Aloisem K-em, jenž mu ze zákona příslušel na pozůstalost po jeho zesnulé manželce Marii K-ové a jehož se vzdal bezúplatně ve prospěch své dcery, žalované Ludmily K-ové, jest vzhledem k peněžité pohledávce žalující strany bezúčinný a že žalovaná Ludmila K-ová jest povinna to uznati a připustiti, by žalobce k vydobytí této své pohledávky vedl exekuci na jednu čtvrtinu pozůstalosti, která žalované po její matce Marii K-ové připadla a byla odevzdána. Procesní soud prvního stupně žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. **D ů v o d y:** Z pozůstalostních spisů vyplývá, že se Alois K. vzdal dne 23. května 1929 svého nároku ze zákona na čtvrtinu pozůstalosti po Marii K-ové ve prospěch žalované. Nelze pochybovati o tom, že tímto bezúplatným právním jednáním Aloisa K-a žalující strana byla poškozena, ježto není sporu o tom, že Alois K. jest zcela bezmajetný a exekuce na dlužníkovu jmění z tohoto důvodu nevedla k uspokojení pohledávky žalující strany. První soudce dospěl k přesvědčení, že Alois K., vzdav se svého nároku ze zákona na čtvrtinu pozůstalosti ve prospěch žalované, neučinil tak na zkrácení věřitelů, nýbrž spíše vzhledem na vůli zůstavitelky a zamítl žalobu, maje za to, že vzdání se nároku na čtvrtinu pozůstalosti není odporovatelným právním jednáním ve smyslu § 3 čís. 1 odp. ř., ježto vzdáním se Alois K. vyhověl povinnosti mravní a ohledům slušnosti. S tímto právním názorem nelze však souhlasiti. Zda se Alois K. vzdal nároků na pozůstalost v úmyslu věřitele poškoditi, čili nic, nemá právní význam, poněvadž vzdání se nároku na pozůstalost jakožto bezplatné právní